

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 17. november 2010

**TALE TIL SAMRÅD M og N OM MRSA
DEN 17. NOVEMBER**

[Det talte ord gælder]

Spørgsmål M

”Mener ministeren ikke, at det er et problem, at forekomsten af MRSA er stigende i Danmark?”

Spørgsmål N

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor ministeren ikke med det samme vil gøre noget ved forekomsten af MRSA hos svin, når eksperter advarer mod bakterien, der spreder sig i samfundet og dukker op på hospitalerne?”

Svar

- Jeg tager det meget alvorligt, at der er MRSA i danske svinestalde, og at bakterien kan smitte mennesker.

- Jeg vil derfor gerne understrege, at jeg har min opmærksomhed rettet imod at finde en tilfredsstillende løsning på problemet.

- Lad mig begynde med at slå fast, at der er intet, der tyder på, at kød fra svin med MRSA-bakterier spiller en rolle i overførslen af MRSA til mennesker.
- Bakterien giver heller ikke anledning til sygdom hos svinene selv eller for den sags skyld hos normale og raske mennesker. Raske mennesker kan dog godt være smittebærere.
- MRSA fra svin optræder først og fremmest hos nogle af de mennesker, der arbejder i svinebesætninger, hvor de har en særlig risiko for at blive smittet.
- Ifølge sundhedsmyndighederne opstår det største sundhedsmæssige problem dog først, hvis MRSA smitter mennesker, der i forvejen er syge eller svækkede. For eksempel på hospitaler og plejehjem.
- Derfor har Sundhedsstyrelsen indført en række hygiejniske forholdsregler på disse steder for at forebygge smitte.

Fakta - stigning eller ej ?

- Før vi kommer til resten af løsningerne, bliver vi nødt til at have fakta på plads.

- Sundhedsmyndighederne mener, at der er sket en stigning i antallet af mennesker med MRSA, men også at omfanget af stigningen er usikker.
- Det skyldes, at der nogle år har været opsøgende projekter, så der bliver påvist flere tilfælde.
- Når det handler om svin, er det ikke entydigt, om der er sket en stigning.
- Fødevarestyrelsen har oplyst, at man ikke umiddelbart kan sammenligne det eksisterende datamateriale for MRSA hos svin.
- Det skyldes, at der i de to undersøgelser, der hidtil er foretaget, er brugt forskellige besætningstyper, forskellige prøvetyper og forskellige prøvesteder.
- Den ene undersøgelse er udført alene på danske slagtesvin på svineslagterierne, og viste MRSA i 13 % af svinene. Den anden er udført i avls- og opformeringsbesætninger samt sobesætninger i samtlige EU-lande.
- Metoderne og prøvegrundlaget er forskelligt, og det er derfor ikke muligt at vurdere, om der er sket en stigning i antallet af smittede svin.

- EU- undersøgelsen viste dog, at Danmark ligger lavt i forhold til andre EU lande.
- Gennemsnittet i EU lå i 2008 på 27% i sobesætningerne og 14% i avlsbesætninger. I danske sobesætninger blev der i EU-undersøgelsen fundet MRSA i 3,5% af besætningerne, mens der ikke blev fundet MRSA i avlsbesætningerne.

Hvad er der gjort hidtil?

- Selvom vi i EU-sammenhæng ligger meget lavt, har de danske myndigheder taget problemet meget alvorligt, da problemet med MRSA i danske svinebesætninger blev kendt i løbet af 2006.
- Samme år etablerede vi et tæt samarbejde i den særlige koordinationsgruppe for MRSA hos svin. Gruppen omfatter ud over Fødevarestyrelsen også Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut, Arbejdstilsynet og DTU.
- Ifølge koordinationsgruppen er der behov for mere forskning på området, før det er muligt at lave effektive bekæmpelsesstrategier. Vi er for eksempel nødt til at vide, hvordan vi skal behandle smittede besætninger, og hvordan vi kan sikre, at de forbliver frie for MRSA.

- Det førte til, at Fødevareministeriet i 2009 afsatte 7,7 mio.kr. til et 3-årigt forskningsprojekt på DTU.
- Projektet skal afdække de faktorer, der har betydning for forekomsten og udbredelsen af MRSA i svineproduktionen og for smitte fra svin til mennesker.
- Herudover skal DTU også evaluere den nuværende metode til påvisning af MRSA, så den er velegnet til at undersøge et større antal dyr.
- Vi skal også finde ud af, om det er muligt at holde besætninger frie for MRSA, så der f.eks. kan skabes et MRSA frit miljø, hvor der kan omsættes svin med minimal risiko for smittespredning.

Antibiotika

- Hvad vi imidlertid ved allerede i dag er, at visse typer af antibiotika kan fremme forekomsten af MRSA hos svin.
- Derfor har vi sat flere initiativer i gang for at reducere forbruget af antibiotika i svinebesætninger.
- Fødevarestyrelsen har indført ordningen med det ”gule kort”, som stiller krav til at reducere

antibiotikaforbruget i de besætninger, der har det største forbrug. De 10 procent af besætningerne, der har det højeste antibiotikaforbrug, står for 25 procent af det samlede antibiotikaforbrug i svinebesætninger.

- Ud over det gule kort får disse besætninger også øget offentlig kontrol, og de skal have flere obligatoriske dyrlægebesøg for egen regning.
- Jeg har tillid til, at vi med disse tiltag kan vende udviklingen. Og foreløbig ser tendensen positiv ud: Siden vi i sommer sendte over 1200 informationsbreve ud om gult kort-ordningen, er antibiotikaforbruget faktisk faldet.
- Hvis man sammenligner 3. kvartal af 2010 med samme kvartal i 2009, er der tale om et fald på 7,1 %.

Antibiotika- og resistenshandlingsplanen

- Vi ved, at et for højt antibiotikaforbrug – både i landbruget og i sundhedssektoren – fører til resistensproblemer. Det skal vi tage meget alvorligt.
- Derfor lancerede sundhedsministeren og jeg i foråret en antibiotika- og resistenshandlingsplan, hvor vi
- både har fokus på at reducere forbruget og på at anvende antibiotika mest optimalt.

- For eksempel skal vi sørge for at reservere de vigtigste antibiotika til mennesker. Derfor er jeg også meget tilfreds med, at branchen selv har valgt at indføre et frivilligt stop for brug af antibiotika af typen cefalosporin, som anses for kritiske for behandling af mennesker.

Afslutning

- Afslutningsvis vil jeg sige, at jeg tager problemstillingen omkring MRSA meget alvorligt.
- Vi er nødt til at have et grundigere kendskab, end vi har lige nu, for at kunne vurdere den reelle risiko ved MRSA og for at vide, hvordan der skal sættes ind.
- Vi må vente på forskningen, men også effekten af de initiativer, der allerede er sat i gang.
- Antibiotikaforbruget ser ud til at rette sig, og sundhedsmyndighederne har fokus på, at svækkede personer ikke udsættes for smitte.
- Vi har kikkerten indstillet de rigtige steder. Når vi ved, hvad der virker, vil jeg sørge for, at der udarbejdes de nødvendige handlingsplaner og strategier, så vi kan bekæmpe den risiko, der kommer fra MRSA i svineproduktionen.